Brojni vjernici diljem Hrvatske hodočaste u subotu u marijanska svetišta kako bi na euharistijskim slavljima i procesijama, koje se održavaju od Marije Bistrice i Trsata do Sinja i Aljmaša, slavili Uznesenje Blažene Djevice Marije na nebo.

Blagdan Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo, koja se u hrvatskome katoličkom puku običava zvati Velika Gospa, ponegdje i Gospojina, slavi se svake godine 15. kolovoza.

Taj dan je ujedno i državni blagdan u Hrvatskoj, ali i u ostalim državama Europe i svijeta: Sloveniji, Italiji, Austriji, Poljskoj, Belgiji, Francuskoj, Španjolskoj, Portugalu, Čileu, Gvatemali, Kamerunu, Mauricijusu i drugim zemljama.

Prema katoličkoj teologiji, Kristova majka Marija uznesena je dušom i tijelom na nebo, a nauk o Marijinu uznesenju na nebo proglasio je 1. studenoga 1950. papa Pio XII.

Službenom proglašenju prethodila duga tradicija

Službenom proglašenju prethodila je duga tradicija, stara kao i samo kršćanstvo. Mnogi crkveni oci i sveci poput sv. Bernarda, sv. Antuna Padovanskoga i dr., kroz stoljeća su razmatrali i pisali o Marijinu uznesenju na nebo.

Vjernici Veliku Gospu najprije prepoznaju u poniznoj službenici koja je prihvatila Božji izazov i svoj je život uskladila s Božjom riječju. Majku Božju Blaženu Djevicu Mariju katolički vjernici prepoznaju i u slikama iz Staroga i Novoga zavjeta.

U Starom zavjetu na početku Biblije, kad su Adam i Eva pali u grijeh nepovjerenja prema Bogu i sagriješili, Bog nije čovjeka ostavio bez nade. Naime, nasuprot zmiji, simbolu zla i đavla, Bog podiže znak žene koja će s plodom svoje utrobe zmiji zgaziti glavu.

Novi zavjet, pak, u posljednjoj knjizi Biblije, Apokalipsi, otkriva veliki i strašni znak zmaja. To je rušilačka, negativna, arogantna sila koja više ne skriva svoje nakane, kako je to bio slučaj kod zmije. To je simbol zla u svijetu, simbol sotone. Nasuprot zmaju drugi je znak: znak žene, kao simbol nježnosti i ljubavi, dobrote i ljepote.

Žena je trudna, ona je nositeljica života, donosi nadu budućnosti. Koliko god žena izgledala slaba u odnosu na strahovitu silu zmaja, ona izmiče podvalama i njegovim nasrtajima pa pobjeđuje ljubav, dobrota i život. Upravo je to, kako smatraju katolički teolozi, Velika Gospa.

Crkveno učiteljstvo taj prizor tumači ne samo kao posljednji trijumf Crkve nego i opis Marijine pobjede nad smrću.

Štovanje Djevice Marije u bogoslužju raširilo se nakon Efeškoga sabora, koji je 431. sazvao car Teodozije II., a održan je uz predsjedanje Ćirila Aleksandrijskoga. Na Efeškome saboru svečano je utvrđeno da Mariji – majci Bogočovjeka Isusa Krista – pripada naziv Bogorodica, izvorno grčki "Theotókos".

Već nekoliko godina nakon toga slavila se u Jeruzalemu i Betlehemu dana 15. kolovoza Marija Bogorodica, a to slavljenje uskoro postaje u Jeruzalemu blagdan Usnuća Marijina.

Phoca PDF

Pred kraj 6. stoljeća, odlukom cara Mauricija, blagdan se počinje slaviti u cijelome Bizantskom Carstvu. Krajem 7. stoljeća papa Sergije I., podrijetlom Sirijac, još je uzdignuo i proširio slavljenje blagdana Usnuća Marijina tako što ga je uveo u rimsku liturgiju za dan 15. kolovoza.

Najvjernija odvjetnica Hrvata

U Hrvatskoj je dugovječna tradicija štovanja Blažene Djevice Marije, a u teškim vremenima i nevoljama narod ju je molio za pomoć. Pouzdavajući se u njezin nebeski zagovor častili su je iz zahvalnosti kao "kraljicu Hrvata". Kroz povijest zazivali su je i "fidelissima advocata Croatiae" - najvjernija odvjetnica Hrvata.

U Hrvatskoj je mnogo marijanskih svetišta, a među najpoznatija spadaju: Svetište Majke Božje Bistričke u Mariji Bistrici, Svetište Majke Božje Trsatske na Trsatu, Svetište Gospe Sinjske u Sinju, Svetište Majke Božje Loretske u Arbanasima kod Zadra, Svetište Gospe od Zečeva u Ninu, Crkva Majke Božje Remetske u zagrebačkim Remetama, Svetište Majke Božje Aljmaške u Aljmašu.

Najstarije marijansko svetište s neprekinutim hodočasničkim kontinuitetom u Hrvatskoj jest Svetište Majke Božje Trsatske u Rijeci, čiji počeci sežu u 1291. godinu. S druge strane, crkva Gospe od Otoka u Solinu nosi naziv prasvetište jer se nalazi na arheološki najstarijem marijanskom lokalitetu iz 10. stoljeća, iz doba kraljice Jelene.

Najstariji sačuvani marijanski lik u hrvatskoj umjetnosti, nazvan Pralik Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta, potječe iz druge polovice 11. stoljeća, a pronađen je u crkvi sv. Marije kod Knina. Crkva sv. Marije bila je stolna crkva kninskog biskupa. Izgrađena je u 9. stoljeću, a obnovljena je pod pokroviteljstvom kralja Dmitra Zvonimira, najkasnije do 1078. godine. Pokraj njezinih temelja, prema nacrtu kipara Ivana Meštrovića, sagrađena je 1938. nova crkva Naše Gospe.

Poznatija svetišta Majke Božje u svijetu su Svetište Majke Božje u Lourdesu (Francuska), u Fatimi (Portugal), u Czestochowi (Poljska), Loretu (Italija), Altöttingu (Njemačka) i u Guadalupeu (Meksiko).

Titula "najmarijanskijeg pape" u modernoj povijesti Katoličke Crkve najčešće se pripisuje svetom Ivanu Pavlu II., iako su veliku pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji gajili i pape Pio IX., Lav XIII. te Pio XII. (Hina)

Phoca PDF

Blagdan je Velike Gospe, hodočasnici hrle u marijanska svetišta

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Subota, 15 Kolovoz 2026 08:17
Objavljeno: Subota, 15 Kolovoz 2026 08:17

Phoca PDF